

Bůh - jako osoba?

Ferdinand Ebner napsal aforisticky: „Bylo by neosobního Boha ještě možno nazývat Bohem? V pojetí ideje božského se nelze z hlubších důvodů vyhnout antropomorfismu.“ (Wort und Liebe, 1935, s. 97.) – Ebner bohužel tyto „hlubší důvody“ neuvádí. Ponecháme-li stranou – jinak ovšem zásadně důležitou – otázku samotného pojetí „božského“ a „Boha“ (což jsou slova ve svém obsahu nenapravitelně kontaminovaná s obecnou religiozitou, proti které je židovské a zčásti i křesťanské, event. křesťanské pojetí ve své pravé podobě, ostrým protestem), pak musíme kriticky nahlédnout, že nejen aristotelsko-tomistické chápání Boha jako neměnného (a tedy mrtvého) jsoucna, ale také jeho chápání jako totemového zvířete nebo jako člověku podobné osoby je jednak nepřipustné zobrazování (byť pojmové), zejména však zpředměťňování, zatímco pravý vztah k tomu, co se vyjadřuje v křesťanské tradici jinak obecně náboženským slovem „Bůh“, smí být jen nepředmětný. Pokud snad má Ebner na mysli nějaký „hlubší důvod“ theologický, totiž v odvolání na biblickou formulaci, že člověk byl stvořen „k obrazu božímu“, pak ovšem neprávem, neboť tato podobnost se totiž vztahuje právě k tomu, že člověk jakožto člověk není předmětný, není předmětem, objektem, nýbrž právě non-objektem, totiž subjektem.

(Bonn, 920628-1.)